

Mapa spúšťáčov

—

čo spúšťa tvoju chuť na sladké?

Mini diagnostika

SILVIA SKLABINSKA

Ako rozpoznať spúšťače sladkého

Vždy, keď dostaneš silnú chuť na sladké, zastav sa na 10 sekúnd a spýtaj sa:

1) Ako sa cítim?

(hlad, únava, stres, smútok, pretlak, nuda, frustrácia...)

2) Čo sa dialo 5–10 minút predtým?

(nepříjemný rozhovor, práca, rutina, hádka, sociálne situácie...)

3) Čo naozaj potrebujem?

(oddych, jedlo, prestávku, rozptýlenie, trochu energie, vodu...)

Tieto tri otázky sú malý „skener“, ktorý rýchlo odhalí, či chuť pochádza z tela alebo z hlavy.

Urob si 4-5 dní mini-záznam (len pár viet)

Nemusíš si písať jedálniček.

Stačí zápis typu:

- Chuť o 17:00 – unavená po práci, hladná, nepríjemná správa od kolegu.
- Chuť po obede – jedla som málo, rýchly hlad.
- Chuť po hádke – stres, potrebovala som úľavu.

Časom si všimneš, že chute prichádzajú v rovnakých situáciách, nie náhodou.

Nehodnoť spúšťače — sleduj ich

Nehovor si:

- „nemala by som byť v strese“
- „nemala by som jesť sladké z nudy“

Toto brzdí proces.

Stačí:

➡ „Aha, toto je môj spúšťač.“

Keď ho spoznáš, jeho sila výrazne klesá.

Ked' spúšťač spoznáš, zrazu vieš, čo nahrádza sladká chuť

Napr.:

- „Chcem sladké... ale som vlastne unavená → dám si 3 minúty pauzu.“
- „Chcem sladké... ale som hladná → dám si malý snack a potom sladké.“
- „Chcem sladké... lebo som v strese → potrebujem úľavu, nie cukor.“

Často chuť sama odíde, lebo bola len „správou“.

Zhrnutie

- 1.krátky 10-sekundový check: pocity + situácia + potreba
- 2.rozlíšenie fyzická chuť alebo emočná
- 3.mini-záznam počas pár dní
- 4.nehodnotenie spúšťačov
- 5.nahradenie správnym „riešením“ → znižuje výskyt chutí

Zoznam spúšťačov

Na identifikáciu toho, čo spúšťa Tvoju chuť, Ti pomôže tento zoznam najčastejších spúšťačov.

Fyziologické

- hlad
- smäd
- únava, spánkový deficit
- PMS, hormonálne výkyvy
- bolesť

Emocionálne/psychické:

- negatívne emócie: strach, zlosť, hnev, frustrácia, stres, tlak, smútok, žiaľ, averzia, odpor
  - pozitívne: radosť, oslava, úspech, víťazstvo, eufória
  - neutrálne: nedostatok činnosti - nuda, nedostatok potešenia, pocit prázdna
-

PODMIENENÉ

- **Viazané na čas**

Náš mozog miluje rutinu. Ak si tri mesiace dávaš ku káve o 15:00 keksík, po čase už nepotrebuješ byť hladná ani unavená, chuť prichádza automaticky.

- **Viazané na situáciu**

Napr. pocit, že jedlo nie je „skončené“, kým neprišla sladká bodka, alebo sladké ku káve...

- **Viazané na činnosť**

Mozog si spojí sladké s konkrétnou aktivitou, ktorá sama o sebe nemá s jedlom nič spoločné. Napr. keď si sadáš večer k telke, alebo pri dlhom šoférovaní, pri práci na počítači...

- **Viazané na prostredie**

Napríklad ak si v kuchyni, automaticky si ideš zobrať niečo sladké, alebo ideš okolo obľúbenej cukrárne....

- **Viazané na konkrétnych ľudí**

Máme ľudí, s ktorými máme sladké „podmienené“. Napr. „Vždy, keď prídem k mame na návštevu, automaticky sa teším na koláč. Sladké mám spojené s jej kuchyňou a pocitom domova.“

- **Viazané na zmyslový podnet (vizuálny, čuchový, sluchový)**

Napr. keksíky v kancelárii na stole, alebo vôňa čerstvo upečených buchiet, šušťanie obalu od čokolády...
